

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al
Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat de Denis Meleca,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie
Rusu împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor
Interne, intervenient accesoriu Valeriu Negară cu privire la repunerea în termen a
acțiunii, contestarea actului administrativ, restabilirea în funcția anterior deținută
și încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă,

împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis apelul declarat de Vitalie Rusu și s-a menținut hotărârea din 15 august 2017
a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-
a admis acțiunea depusă de Vitalie Rusu

constată:

La 26 august 2016, Vitalie Rusu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne
(denumirea prescurtată IGP al MAI) cu privire la repunerea în termen a acțiunii,
contestarea actului administrativ, restabilirea în funcția anterior deținută și
încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin ordinul nr. 379 ef din 22 iunie 2016
al șefului IGP al MAI a fost sancționat disciplinar cu mustrare.

Ulterior, prin ordinul nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) al șefului IGP al
MAI, în temeiul art. 47 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la activitatea poliției și
statutul polițistului, a fost sancționat disciplinar cu concediere din poliție, cu
achitarea compensațiilor bănești pentru concediile neutilizate, cu reținerea după
caz, a costului restant al echipamentului.

Conform ordinului nominalizat, a fost sancționat pentru încălcarea art. 26
alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul
polițistului; pct. 8 subpct. 2) și pct. 7 al Statutului disciplinar al polițistului, aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 502 din 09 iulie 2013, pct. 6 lit. e), g), și l) din

Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 481 din 10 mai 2006; pct. 27 al Instrucțiunilor privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații referitoare la infracțiuni, aprobat prin Ordinul interdepartamental nr. 121/254/286-O/95 din 18 iulie 2008 cu privire la evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni; pct. 22 și pct. 23 din Regulamentul cu privire la asigurarea medicală a colaboratorilor afacerilor interne, aprobat prin Ordinul MAI nr. 365 din 06 octombrie 2009; pct. 1), 3), 4) și 5) ale compartimentului sarcini de bază, pct. 1), 5), și 8) ale compartimentului atribuții de serviciu și pct. 1) al compartimentului responsabilități ale capitolului II din fișa postului, acțiuni manifestate prin nedocumentarea sub toate aspectele, obiectivă, imparțială și în termene rezonabile a faptelor cu privire la accidentele rutiere consemnate în dosarele contravenționale nr. 4714 din 22 aprilie 2016, nr. 3542 din 28 martie 2016, nr. 4903 din 27 aprilie 2016, nr. 5124 din 03 mai 2016, nr. 3023 din 16 martie 2016, nr. 3001 din 16 martie 2016, nr. 2582 din 05 martie 2016, nr. 1578 din 10 februarie 2016, nr. 1564 din 09 februarie 2016 și nr. 3836 din 04 aprilie 2016, în strictă conformitate cu legislația în vigoare, precum și admiterea sistematică a abaterilor disciplinare.

Reclamantul a considerat că ordinele menționate supra sunt ilegale și pasibile a fi anulate, deoarece din textul ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2016 nu se constată altceva decât o critică nejustificată a lucrului îndeplinit, iar în urma activității de serviciu nu au fost cauzate daune persoanelor fizice și juridice, inclusiv nu au fost cauzate daune intereselor de serviciu și statului, faptele expuse în acest ordin nu corespund realității, deoarece reclamantul ar fi acționat în corespundere cu cerințele legislației în vigoare și cu atribuțiile de serviciu.

În acest sens, reclamantul a invocat că, deși, în cadrul efectuării anchetei de serviciu, a acceptat să dea explicații pe marginea învinuirilor imputate, dând declarații veridice și corecte, ancheta nu s-a desfășurat sub toate aspectele, complet și obiectiv circumstanțelor cauzei. Or, angajatorul nu a ținut cont de faptul că la exercitarea atribuțiilor de serviciu nu s-au înregistrat careva plângeri în privința acțiunilor sale. Mai mult decât atât, în cadrul anchetei de serviciu nici nu au fost constatate faptele expuse în pct. 53 al Statutului disciplinar al polițistului.

În această ordine de idei, reclamantul Vitalie Rusu a solicitat repunerea în termenul de contestare a ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI; anularea ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI, ca fiind ilegal în fond; anularea ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) emis de șeful IGP al MAI, ca fiind ilegal în fond; restabilirea sa în funcția deținută anterior de inspector principal al Serviciului investigare accidente rutiere cu autor necunoscut al Secției supraveghere transport și circulație rutieră a Direcției de Poliție a mun. Chișinău al IGP al MAI; salariului pentru absența forțată de la muncă.

Prin încheierea protocolară din 03 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, (vol. V, f.d. 210) s-a atras în proces Valeriu Negara, în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 15 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, (vol. V, f.d. 213, 219-226) s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Vitalie Rusu în partea anulării ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) emis de șeful IGP al MAI; s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea privind repunerea în termenul de contestare a ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al

MAI; și s-a respins ca tardivă acțiunea în partea anulării ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI.

Prima instanță și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) și (2), art. 17 alin. (1) lit. c), alin. (4)-(5), art. 27 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ; art. 116, alin. (1)-(3), art. 123 alin. (5) și (6) din Codul de procedură civilă; art. 13 alin. (1) lit. g), art. 26 alin. (1) lit. b), c) și d), art. 47 alin. (1) lit. k), alin. (2), art. 54 lit. b) și f), art. 55 alin. (1), (2), (4)-(6) și art. 57 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, și-a argumentat concluzia prin faptul că, cererea de repunere în termen a acțiunii în partea contestării ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI nu se bazează pe niciun element probatoriu care ar justifica acest termen, iar pârâtul la rândul său a invocat tardivitatea.

În partea capătului de cerere privind contestarea ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) emis de șeful IGP al MAI, prima instanță a constatat că, unul din temeiurile de concediere a lui Vitalie Rusu a fost pentru încălcarea prevederilor art. 26 alin.(1) lit. b) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, pct. 8 subpct. 2) și 3) al Statutului disciplinar al polițistului și ignorarea rigorilor instituite la art. 382 alin. (4) și art. 455 alin. (2) din Codul Contravențional, acțiuni manifestate prin neprezentarea la ședința de judecată din 02 iunie 2016 la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, pentru examinarea cauzei contravenționale.

Subsecvent, s-a notat faptul că în cadrul anchetei de serviciu s-a constatat că, unele procese-verbale întocmite în cadrul unor dosare contravenționale nu au fost înregistrate de către reclamant. În carul acestor dosare contravenționale, reclamantul, ca agent constatator, a luat declarații de la contravenienți în baza art. 352¹ din Codul penal, fapt ce încalcă dreptul imperativ al acestora de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția. Mai mult decât atât, unul din contravenienți a fost audiat în calitate de victimă, fiind prevenit de răspundere penală pentru darea de declarații mincinoase.

La fel, instanța inferioară a notat că în majoritatea dosarelor contravenționale, care sau soldat cu împăcarea personală, lipsesc cererile victimei în acest sens, acestea fiind încetate doar în baza cererilor contravenienților, care au declarat că s-au împăcat cu părțile vătămate și au recuperat toate pagubele.

Deopotrivă, a fost notat faptul că pe unele cauze contravenționale, reclamantul nu a întocmit procese-verbale și nu a emis decizii de sancționare, conform art. 243 din Codul contravențional. Iar, în majoritatea cauzelor contravenționale din gestiunea agentului constatator Vitalie Rusu nu au fost anexate la materialele dosarelor sesizarea despre contravenție, adică informația telefonică sau alt gen de sesizare, deși acest act este important și stabilește circumstanțe relevante, cum ar fi persoana care a depus sesizarea, ora sesizării, informația dacă persoana vinovată a părăsit sau nu locul comiterii accidentului rutier.

Prima instanță, de asemenea, a remarcat că, reclamantul Vitalie Rusu, ca agent constatator, a prelungit termenele de examinare a materialelor aflate în gestiune, fără a motiva imposibilitatea primirii în termen a hotărârii, fapt prin care a încălcat dispozițiile pct. 27 din Instrucțiunea privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații referitoare la infracțiuni, aprobat prin Ordinul interdepartamental nr. 121/254/286-O/95 din 18

iulie 2008. Or, prelungirea termenului de examinare a materialelor a generat, pe cale de consecință, expirarea termenului de prescripție de 3 luni de tragere la răspundere contravențională a persoanelor vinovate de producerea faptelor prejudiciabile.

Astfel, prima instanță a conchis că, circumstanțele relevate, denotă atitudinea neglijentă a reclamantului Vitalie Rusu față de exercitarea atribuțiilor sale de serviciu.

Cu titlu subsecvent, s-a remarcat că o altă abatere disciplinară a lui Vitalie Rusu este manifestată prin faptul că acesta, la 01 iulie 2016, s-a adresat serviciului medical al MAI, cu ieșirea în concediul medical ambulatoriu până la 23 iulie 2016, fără a depune raport în acest sens și fără a informa persoana care efectuează ancheta de serviciu, fapt care contravine prevederilor pct. 22 și 23 din Regulamentul cu privire la asigurarea medicală a colaboratorilor organelor afacerilor interne, aprobat prin Ordinul MAI nr. 365 din 06 octombrie 2009.

În această consonanță, prima instanță a constatat legalitatea sancțiunii disciplinare aplicate lui Vitalie Rusu prin ordinul nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) emis de șeful IGP al MAI. Or, angajatorul Inspectoratul General al Poliției al MAI se află în deplinătatea atribuțiilor pentru a oferi o apreciere calității lucrului efectuat de către angajat și de a dispune sancțiunii disciplinare pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Prin decizia din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. VI, f.d. 15-16, 17-31) s-a admis apelul declarat de Vitalie Rusu, s-a casat hotărârea din 15 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care s-a admis acțiunea depusă de Vitalie Rusu; și:

s-a repus în termenul de contestare a ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI;

s-a anulat ca ilegal în fond, ordinul nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI, prin care Vitalie Rusu a fost sancționat disciplinar cu mustrare;

s-a anulat ca ilegal în fond ordinul nr.449 ef din 28 iulie 2016 emis de IGP al MAI, prin care Vitalie Rusu a fost sancționat disciplinar cu concediere;

s-a restabilit Vitalie Rusu în funcția deținută anterior, de inspector principal al Serviciului investigare accidente rutiere cu autor necunoscut al Secției supraveghere transport și circulație rutieră a Direcției de Poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției;

s-a obligat Inspectoratul General al Poliției să-i achite lui Vitalie Rusu prestațiile salariale pentru perioada absenței forțate de la serviciu; și

s-a dispus executarea imediată a hotărârii judecătorești în partea restabilirii lui Vitalie Rusu în funcție și în partea plății unui salariu de funcție.

Instanța de apel și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 1 alin. (2), art. 17 alin. (1) lit. c) și alin. (4), art. 24 alin. (3), art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ; art. 116 alin. (1)-(4) și art. 118 alin.(1) din Codul de procedură civilă; art. 271, art. 279 alin. (1) și (2) din Codul civil; pct. 36, pct. 37-39, pct. 50, pct. 53-54, pct. 60 și pct. 63 din Statutul disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502 din 09 iulie 2013 (în vigoare până la 16 iunie 2017); art. 89 alin. (2), art. 90 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul muncii.

Curtea de Apel Chișinău și-a argumentat concluzia prin faptul că, termenul pentru contestarea de către Vitalie Rusu a ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI, care i-a fost adus la cunoștință la 23 iunie 2016, a expirat la

23 iulie 2016, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 26 august 2017. Însă, în perioada de la 01 iulie 2016 până la 22 iulie 2016, Vitalie Rusu s-a aflat în concediu medical.

Respectiv, această circumstanță urmează a fi interpretată în sensul că în perioada respectivă Vitalie Rusu a fost în imposibilitate de a depune acțiunea în instanța de judecată, fapt care, în esență, constituie temei viabil de repunere în termenul de depunere a acțiunii.

Astfel, examinând legalitatea ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emise de IGP al MAI, instanța de apel a reținut că, angajatorul nu a verificat și nu a apreciat explicațiile salariatului Vitalie Rusu referitoare la motivul pentru care acesta nu s-a prezentat în ședința de judecată și nici nu a verificat dacă acesta într-adevăr a înștiințat grefierul despre iminența întârzierii sale la ședință. Prin urmare, angajatorul nu a efectuat o anchetă multiaspectuală, iar drept consecință a aplicat o sancțiune disciplinară neîntemeiată.

În partea ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) emis de șeful IGP al MAI, instanța de apel a notat că angajatorul nu a nerespectat prevederile Statutului disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502 din 09 iulie 2013 (în vigoare până la 16 iunie 2017), în partea ce stipulează ancheta de serviciu. Or, ancheta efectuată anterior, până la 06 iulie 2016, nu a stabilit circumstanțele expuse în ordinul nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) emis de șeful IGP al MAI. Mai mult decât atât, în cadrul anchetei de serviciu, salariatului Vitalie Rusu nici nu i s-au solicitat explicații pe marginea abaterilor imputate.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău a reliefat că sesizarea organului procuraturii nu scutește angajatorul de obligația de a efectua o anchetă de serviciu pe marginea faptelor sesizate, ce ar oferi salariatului posibilitatea realizării integrale și efective a drepturilor oferite acestuia de Lege, inclusiv a dreptului la apărare.

La 06 august 2018, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat Denis Meleca, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. VI, f.d. 37-47).

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele, iar drept consecință a dat o apreciere greșită circumstanțelor de fapt.

În acest sens, recurentul a reiterat circumstanțele factice ale cauzei și menționat că instanța de apel greșit a repus în termen capătul de cerere privind anularea ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI, or, Vitalie Rusu nu a probat, în conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă, faptul imposibilității îndeplinirii actului în termen.

La fel, recurentul a considerat eronată concluzia Curții de Apel Chișinău precum că la emiterea ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) emis de șeful IGP al MAI, angajatorul a efectuat o anchetă de serviciu defectuoasă. Or, în acest sens prima instanță corect a stabilit circumstanțele speței și le-a dat o apreciere justă, coroborată cu interpretarea corectă a normelor legale ce guvernează raportul material litigios.

Prin urmare, odată cu adoptarea deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și expunându-se asupra oportunității actului administrativ, instanța de apel a încălcat prevederile art. 26 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ. Or, instanța de contencios administrativ nu este competentă să se pronunțe asupra

oportunității actului administrativ și a operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acestuia. Respectiv, delegarea din oficiu, de către instanța de apel, a dreptului de modificare a unor acte administrative constituie substituirea de către aceasta a autorității publice emitente a actelor administrative (Inspectoratul General al Poliției) ceea ce constituie o lezare gravă a principiului consfințit în Constituția Republicii Moldova – separării puterilor în stat.

În această ordine de idei, recurentul Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat de Denis Meleca, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 15 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat admisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat Denis Meleca, împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În sensul art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Verificând legalitatea deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin prisma criticilor formulate de IGP al MAI, reprezentat de Denis Meleca, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că actul judecătoresc de dispoziție a fost emis de instanța de apel cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței.

Astfel, în debut, instanța de recurs apreciază ca fiind lipsite de substrat factologic argumentele recurentului precum că instanța de apel greșit a repus în termen capătul de cerere privind anularea ordinului nr. 379 ef din 22 iunie 2016 emis de IGP al MAI, or, Vitalie Rusu nu a probat, în conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă, faptul imposibilității îndeplinirii actului în termen.

Or, conform art. 17 alin. (5) din Legea contenciosului administrativ, coroborat cu art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripție poate fi repusă în termen de către instanță, în condițiile Codului de procedură civilă.

În acest sens, art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ prescrie că, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau

recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

În condițiile speței, se atestă faptul că ordinul nr. 379 ef din 22 iunie 2016 a IGP al MAI i-a fost adus la cunoștință lui Vitalie Rusu la 23 iunie 2016. Prin urmare, termenul de adresare în instanță cu acțiune de contestare a acestui act administrativ a început să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice când i-a fost adus la cunoștință lui Vitalie Rusu, adică de la 24 iunie 2016, iar ultima zi de efectuare a actului de procedură fiind 25 iulie 2016, ora 24.00. Însă, cererea de chemare în judecată a fost depusă la 26 august 2017.

Astfel, Colegiul consideră că, instanța de apel just a calificat ca temei de repunere în termen faptul că, în perioada de la 01 iulie 2016 până la 22 iulie 2016 (22 de zile) Vitalie Rusu s-a aflat în concediu medical. Or, această circumstanță urmează a fi interpretată în favoarea reclamantului, deoarece în perioada respectivă acesta a fost în imposibilitate efectivă de a intenta acțiunea civilă în apărarea drepturilor sale.

Subsecvent, Colegiul notează că, unul din temeiurile de sancționare a lui Vitalie Rusu cu concediere, prin ordinul nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) al IGP al MAI, angajatorul a reținut faptul că salariatul anterior a fost sancționat disciplinar prin ordinul nr. 379 ef din 22 iunie 2016.

Prin urmare, faptul că Vitalie Rusu a dispus real de un termen mult mai mic decât cel oferit de legiuitor întru apărarea drepturilor sale, circumstanțe care nu-i sunt imputabile, constituie temei viabil de a repune reclamantul în termenul de adresare în instanță, în vederea asigurării realizării efective de către acesta a dreptului de acces la justiție.

Ba mai mult decât atât, faptul că ordinul nr. 379 ef din 22 iunie 2016 al IGP al MAI a servit drept unul din temeiurile de emitere a ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) al IGP al MAI, prin care Vitalie Rusu a fost sancționat cu concedierea, impune sarcina verificării legalității aplicării și sancțiunii disciplinare precedente.

Succesiv, Colegiul opinează că instanța de apel corect a stabilit că, ordinul nr. 379 ef din 22 iunie 2016 al IGP al MAI urmează a fi anulat, conform art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ,

Or, în acest sens se reține că din conținutul acestui act administrativ, precum și din ancheta de serviciu rezultă înafara oricărui dubiu rezonabil că, angajatorul nu a verificat și nu a apreciat explicațiile salariatului Vitalie Rusu în privința abaterilor ce i se impută, și anume neprezența la ședința de judecată în cauza contravențională intentată în privința lui Gîncul Lilian.

În acest sens Colegiul constată că din conținutul explicațiilor oferite de Vitalie Rusu la 14 iunie 2016 rezultă că, acesta a întârziat cu 15 min la ședința de judecată, însă a înștiințat greșierul despre acest fapt. Dealtfel, această circumstanță a fost invocată de Vitale Rusu și în recursul ce la declarat ca agent constator în cauza contravențională (vol. III, f.d. 110-113).

Astfel, se deduce că, angajatorul nu a efectuat o anchetă de serviciu multiaspectuală, deoarece nu a verificat dacă Vitalie Rusu într-adevăr a înștiințat greșierul despre iminența întârzierii sale la ședința de judecată, iar drept consecință nu a administrat contraprobe care să dovedească culpa salariatului.

Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel corect a notat că

ancheta de serviciu a fost efectuată defectuos, situație ce nu permite stabilirea indubitabilă a existenței abaterii disciplinare. Or, angajatorul nu a respectat dispozițiile legale ce reglementează verificarea declarațiilor prezentate de salariat în cadrul anchetei de serviciu, examinarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzelor abaterilor disciplinare comise de către polițiști și stabilirea cauzelor și condițiilor care au condus la comiterea abaterilor disciplinare, omisiuni ce denotă că ordinul nr. 379 ef din 22 iunie 2016 al IGP al MAI nu corespunde rigorilor cadrului normativ pertinent.

Succesiv, Colegiul consideră că sunt lipsite de substanță și argumentele recurentului în privința faptului că instanța de apel eronat a concluzionat că la emiterea ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) angajatorul a efectuat o anchetă de serviciu defectuoasă.

Or, prin scrisoarea Direcției inspectare efectiv a IGP nr. 34/14-1021 din 06 iulie 2016 în adresa Procurorului mun. Chișinău au fost remise materialele anchetei de serviciu, în baza cărora s-a constatat că în perioada anului 2016 la parvenirea sesizărilor cu privire la infracțiune sau contravenție, înregistrate în REI-2 cu nr. 77 din 04 ianuarie 2016, nr. 621 din 19 ianuarie 2016, nr. 632 din 19 ianuarie 2016, nr. 659 din 20 ianuarie 2016, nr. 1024 din 28 ianuarie 2016, nr. 1290 din 03 februarie 2016, nr.1301 din 03 februarie 2016, nr. 1547 din 09 februarie 2016, nr. 1589 din 10 februarie 2016, nr. 2836 din 12 martie 2016, nr. 4706 din 22 aprilie 2016, nr. 4927 din 27 aprilie 2016 Vitalie Rusu s-ar fi limitat doar la efectuarea cercetării la fața locului, fără a întreprinde măsuri de rigoare întru documentarea cazurilor de săvârșire a accidentelor rutiere cu părăsirea locului în care s-a produs accidentul, nu a întreprins măsuri pentru atingerea scopului legii contravenționale la examinarea sesizării lui Vitalie Vrîncean, înregistrată în REI-2 cu nr. 3271 din 22 martie 2016, motiv pentru care materialele au fost remise organului procuraturii pentru examinare (vol. IV, f.d. 5-6).

De asemenea, în partea pretinselor încălcări admise de Vitalie Rusu la examinarea sesizării lui Vitalie Vrîncean, înregistrată în REI-2 cu nr. 3271 la 22 martie 2016, este relevant că angajatorul IGP al MAI nu a identificat și specificat care anume măsuri urmau a fi întreprinse de către salariat, au fost omise și din care motive.

La caz, este de notat că, aceste constatări nu au fost puse la baza emiterii ordinului contestat (cu excepția situației referitoare la examinarea sesizării lui Vitalie Vrîncean), după cum au fost formulate de către angajator, la baza emiterii ordinului nominalizat fiind puse constatările expuse în sesizarea Procuraturii mun. Chișinău nr. 03-1-22d/16-6538 din 27 iulie 2016, parvenită la IGP la 28 iulie 2016 (vol. IV, f.d. 202-206).

Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind temeinică concluzia instanței de apel precum că angajatorul nu a efectuat o anchetă de serviciu pe marginea aspectelor indicate în sesizarea procuraturii, or, această sesizare a fost întocmită la 27 iulie 2016, iar ordinul de sancționare pe marginea acestor circumstanțe a fost emis la 28 iulie 2016. Or, solicitarea de către angajator a explicațiilor de la salariat în aceeași zi cu emiterea ordinului de sancționare, precum și în aceeași zi cu parvenirea sesizării, și eventual fără prezentarea materialelor ce au stat la baza acestei sesizări, constituie o încălcare a dispozițiilor Statutului disciplinar al polițistului și a rigorilor față de ancheta de serviciu.

La capitolul dat, este pertinent faptul că, ancheta efectuată anterior, până la 06

iulie 2016, nu a stabilit circumstanțele expuse în ordinul contestat, iar salariatului Vitalie Rusu nu i-au fost solicitate explicații pe marginea presupuselor abateri disciplinare.

Ba mai mult decât atât, chiar și concluziile expuse în sesizarea organului procuraturii nu scutește angajatorul de obligația pozitivă de a efectua o anchetă de serviciu pe marginea faptelor sesizate, ce ar oferi angajatului posibilitatea realizării integrale și efective a drepturilor oferite acestuia de Lege, și în primul rând a dreptului la apărare.

Subsidiar, Colegiul desprinde că învinuirea adusă de angajator salariatului Vitalie Rusu referitoare la neînregistrarea unui șir de procese-verbale cu privire la contravenție, întocmite de către acesta, nu a fost probată, deoarece IGP al MAI nu a prezentat Registrele corespunzătoare, care să certifice indubitabil această culpă. Chiar și așa, aceasta nu poate constitui abatere disciplinară ce determină aplicarea celei mai aspre sancțiuni, în lipsa unei mențiuni referitor la consecințele negative ce ar fi survenit în urma inacțiunii incriminate salariatului Vitalie Rusu.

La fel, Colegiul consideră că instanța de apel corect a constatat că angajatorul IGP al MAI eronat a imputat salariatului comiterea unei abateri disciplinare la luarea declarațiilor de la victima Victor Jitar, conform art. 352/1 din Codul penal. Or, pe lângă faptul că declarațiile respective au fost întocmite personal de către Victor Jitar pe blancheta prezentată de organul de urmărire penală, angajatorul nu a ținut cont și de faptul că la momentul preluării declarațiilor de la victimă, acesta a declarat că nu el a condus autovehiculul ce-i aparține la momentul comiterii accidentului rutier, ci o terță persoană (vol. II, f.d. 215). Prin urmare, este cert că la data efectuării acțiunii procesuale, nu existau impedimente în luarea declarații anume în acest mod. Mai mult decât atât, Victor Jitar nici nu a făcut vreo mențiune referitor la faptul încălcării dreptului său de a nu da declarații.

Respectiv, în cazul în care persoana își manifestă intenția de a da declarații, agentului constatator nu-i poate fi imputată încălcarea dreptului acestei persoane de a nu declara, or, conform art. 377 din Codul contravențional, contravenientul nu este privat de dreptul de a face declarații.

Deopotrivă, sunt nefundamentate acțiunile incriminate lui Vitalie Rusu în partea neluării declarațiilor de la victime pe cauzele contravenționale încetate din motivul împăcării părților. Or, această circumstanță nu a fost probată prin hotărâri judecătorești ce ar confirma ilegalitatea încetării proceselor contravenționale. Mai mult decât atât, nu a fost demonstrat nici faptul că victimele pe cauzele încetate au depus vreo obiecție împotriva acestei acțiuni procedurale, în temeiul art. 29 din Codul contravențional.

Continuând șirul logic al ipotezelor relevate, Colegiul opinează că, instanța de apel temeinic a conchis ca fiind neprobată învinuirea adusă de angajator salariatului Vitalie Rusu în omisiunea de a întocmi procesul-verbal cu privire la contravenție în privința persoanelor care au părăsit locul accidentului rutier în temeiul art. 243 din Codul contravențional. Or, această învinuire are caracter general și nu permite determinarea cazurilor concrete în care se întruneau în acțiunile persoanelor respective elementele componentei contravenției instituite de norma indicată, având în vedere că respectiva faptă contravențională implică elementul volitiv al făptuitorului, respectiv realizarea de către acesta a faptului comiterii unui accident rutier.

De asemenea, este neprobată învinuirea adusă de angajator salariatului Vitalie

Rusu în privința existenței a două dosare contravenționale distincte sub același număr, deoarece IGP al MAI nu a dovedit prin probe pertinente și admisibile că înregistrarea cauzelor contravenționale și, respectiv, oferirea numărului acestora, intra în obligațiile funcționale ale agentului constatator Vitalie Rusu. Or, aceste obligații nici nu se regăsesc în fișa de post a acestuia (vol. III, f.d. 119-122).

Succesiv, Colegiul apreciază că instanța de apel corect a apreciat ca fiind nefondate și învinuirile angajatorului IGP al MAI în partea prelungirii nemotivate de către Vitalie Rusu a termenului de examinare a materialelor aflate în gestiunea sa. Or, conform rapoartelor prezentate la dosar, întocmite de către intimat, acesta înainta doar propunerea de prelungire a termenului, iar prelungirea dată era realizată de către superiorul său. Astfel contrasemnarea rapoartelor de către superior exclude posibilitatea atribuirii acestor circumstanțe în calitate de abateri disciplinare admise de către Vitalie Rusu.

Prin urmare, angajatorul nu a dovedit că salariatul ar fi tergiversat neîntemeiat examinarea cauzelor contravenționale și, astfel, ar fi admis depășirea termenului de 3 luni de tragere la răspundere contravențională. Cu atât mai mult că, IGP al MAI nu a prezentat probe ce ar dovedi că în aceste cazuri tergiversarea a fost determinată de inacțiunea lui Vitalie Rusu și nu de circumstanțele concrete ale fiecărui caz în parte. Astfel, angajatorul a omis să specifice în ordinul contestat care anume acțiuni nu au fost întreprinse de Vitalie Rusu pentru a asigura posibilitatea finalizării cauzei până la expirarea termenului indicat și că apelantul a dispus de posibilitatea reală de a finaliza cauzele corespunzătoare în termenul invocat de IGP al MAI.

Referitor la învinuirea adusă de angajatorul IGP al MAI salariatului Vitalie Rusu în partea neprezentării raportului privind permisiunea deplasării în instituția medicală, Colegiul opinează că angajatorul nu a oferit o apreciere obiectivă acestei situații, deoarece nu a determinat dacă starea sănătății salariatului la momentul adresării în instituția medicală, la 01 iulie 2016, îi permitea acestuia să întocmească și să prezinte un asemenea raport în scris.

Cu atât mai mult că, din conținutul declarațiilor intimatului Vitalie Rusu rezultă că acesta a înștiințat în mod verbal superiorul său despre acest fapt anterior deplasării la instituția medicală, iar raportul scris nu l-a prezentat din cauza gravității dereglării sănătății. Respectiv, declarațiile superiorului salariatului Vitalie Rusu precum că a aflat *post-factum* despre adresarea primului la instituția medicală nu sunt pasibile de a fi reținute în contextul în care acestea nu pot fi confirmate și prin alte mijloace de probă.

În această ordine de idei se ajunge la concluzia că instanța de apel just a ajuns la concluzia că angajatorul IGP al MAI eronat a imputat salariatului Vitalie Rusu neînștiințarea persoanei care realiza ancheta de serviciu despre inițierea concediului medical, deoarece nu a fost demonstrat faptul că salariatului i-a fost adus la cunoștință faptul inițierii anchetei de serviciu în privința sa, precum și cine este persoana responsabilă de efectuarea anchetei.

Coroborând circumstanțele stabilite și relevate surpa, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a constatat că ordinul nr. 449 ef din 28 iulie 2015 (2016) al IGP al MAI este ilegal în fond, deoarece a fost întocmit contrar procedurii stabilite de Lege, circumstanță ce impune necesitatea anulării acestuia, conform art. 26 alin. (1) lit. a) și c) din Legea contenciosului administrativ.

Cu titlu subsecvent, sunt logice concluziile instanței de apel precum că

constatarea ilegalității concedierii lui Vitalie Rusu în baza ordinului nr. 449 ef din 28 iulie 2015 al IGP al MAI este succedată de repunerea angajatului în dreptul încălcat și, respectiv, constituie temei de a-l repune în funcția deținută la data concedierii sale ilegale, și de a-i repara din contul angajatorului prejudiciul cauzat, care constă în plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă.

Finalmente, instanța de recurs apreciază că decizia din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău cuprinde examinarea chestiunilor în fapt și în drept și dispozițiile legale ce guvernează raportul juridic litigios, astfel încât s-a asigurat securitatea juridică ce garantează previzibilitatea atât a conținutului regulii de drept cât și a aplicării sale, iar constatările instanței de apel conținând o argumentare clară și bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei.

Din considerentele menționate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide necesitatea respingerii recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat Denis Meleca, împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, reprezentat de Denis Meleca, împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține decizia din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Rusu împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Valeriu Negară cu privire la repunerea în termen a acțiunii, contestarea actului administrativ, restabilirea în funcția anterior deținută și încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan